Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 21.08.1997, sp. zn. 9 To 446/97, ECLI:CZ:KSPL:1997:9.TO.446.1997.1

Číslo: 44/1998

Právní věta: Jednočinný souběh trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 písm. d) tr. zák. a trestného činu ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2, popř. podle § 224 odst. 3 tr. zák. není vyloučen. Skutkové podstaty uvedených trestných činů nejsou mezi sebou ve vztahu, kdy by byl jeden z nich trestným činem speciálním vůči druhému, a to ani v případě, kdy porušení důležité povinnosti uložené pachateli podle zákona, popř. hrubé porušení předpisů bezpečnosti dopravy vedoucí k předpokládanému následku na zdraví či životě, záleželo především v tom, že pachatel řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu.V takových případech nemůže být jednočinný souběh vyloučen ani v důsledku okolností průběhu konkrétního skutku, které by zakládaly faktickou konzumpci jeho posouzení podle § 201 písm. d) tr. zák. Pokud došlo v důsledku jednání pachatele, jež má znaky úmyslného trestného činu, i k naplnění znaků nedbalostního trestného činu, nejde o vztah trestných činů, kdy by mohlo být za jakýchkoli skutkových okolností spáchání takového jednání považováno za prostředek ke spáchání trestného činu nedbalostního, popř. za jeho vedlejší produkt.

Soud: Krajský soud v Plzni

Datum rozhodnutí: 21.08.1997

Spisová značka: 9 To 446/97

Číslo rozhodnutí: 44

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Souběh

Předpisy: 140/1961 Sb. § 201 písm. d
2
3
§ 224 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 44

Jednočinný souběh trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 písm. d) tr. zák. a trestného činu ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2, popř. podle § 224 odst. 3 tr. zák. není vyloučen. Skutkové podstaty uvedených trestných činů nejsou mezi sebou ve vztahu, kdy by byl jeden z nich trestným činem speciálním vůči druhému, a to ani v případě, kdy porušení důležité povinnosti uložené pachateli podle zákona, popř. hrubé porušení předpisů bezpečnosti dopravy vedoucí k předpokládanému následku na zdraví či životě, záleželo především v tom, že pachatel řídil

motorové vozidlo pod vlivem alkoholu.

V takových případech nemůže být jednočinný souběh vyloučen ani v důsledku okolností průběhu konkrétního skutku, které by zakládaly faktickou konzumpci jeho posouzení podle § 201 písm. d) tr. zák. Pokud došlo v důsledku jednání pachatele, jež má znaky úmyslného trestného činu, i k naplnění znaků nedbalostního trestného činu, nejde o vztah trestných činů, kdy by mohlo být za jakýchkoli skutkových okolností spáchání takového jednání považováno za prostředek ke spáchání trestného činu nedbalostního, popř. za jeho vedlejší produkt.

(Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 8. 1997 sp. zn. 9 To 446/97)

Krajský soud v Plzni zrušil k odvolání obžalovaného M. V. rozsudek Okresního soudu v Chebu ze dne 13. 5. 1997 sp. zn. 2 T 52/94 ve výroku o zařazení obžalovaného pro výkon trestu odnětí svobody do věznice s ostrahou a znovu rozhodl tak, že obžalovaného M. V. zařadil pro výkon trestu odnětí svobody v trvání pěti a půl roku do věznice s dozorem. Dále ponechal napadený rozsudek nezměněný.

Z odůvodnění

Ve výroku rozsudku Okresního soudu v Chebu ze dne 13. 5. 1997 sp. zn. 2 T 52/94 byl obžalovaný M. V. uznán vinným spácháním trestných činů ublížení na zdraví a ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 224 odst. 3 a § 201 písm. d) tr. zák.

Těchto trestných činů se podle napadeného rozsudku měl dopustit tím, že dne 18. 6. 1993 řídil v podnapilém stavu, kdy měl v krvi nejméně 2, 11 promile alkoholu, po ulici Palackého v Mariánských Lázních, kde je rychlost jízdy omezena na 40 km/hod., dodávkový automobil zn. Škoda 1203, který nebyl upraven pro přepravu osob a ve kterém vezl celkem šest dalších osob.

V důsledku podnapilosti a nepřiměřené rychlosti 65,6 km/hod. nezvládl v mírně pravotočivé zatáčce řízení vozidla a vyjel vpravo mimo vozovku, kde narazil do sloupu veřejného osvětlení. Při nehodě utrpěl spolujezdec J. R. těžká zranění, kterým na místě podlehl. Těžká zranění utrpěli i L. P., který zemřel po převozu do nemocnice, a Z. K., který zemřel později na následky způsobených zranění. Spolujezdec O. B. byl pro svá četná zranění, která utrpěl při nehodě, hospitalizován do 9. 7. 1993 a omezen v běžném způsobu života nejméně osm týdnů s nutností chůze o berlích a léčen do 29. 11. 1993. Dalším ze zraněných byl M. S., který utrpěl distorzi hlezenního kloubu vpravo a byl hospitalizován do 23. 6. 1993. Omezen v běžném způsobu života byl nejméně do 8. 7. 1993 a léčen do 11. 7. 1993. Spolujezdec M. J.. utrpěl lehká zranění bez pracovní neschopnosti.

Za uvedené trestné činy uložil okresní soud obžalovanému podle § 224 odst. 3 tr. zák., za použití § 35 odst. 1 tr. zák., trest odnětí svobody v trvání pěti o půl roku. Pro jeho výkon jej zařadil podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. do věznice s ostrahou. Dále okresní soud uložil obžalovanému M. V. trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu osmi let, a to podle § 49 odst. 1 tr. zák.

Proti uvedenému rozsudku podal v zákonné lhůtě obžalovaný M. V. odvolání. Své odvolání zdůvodnil prostřednictvím svého obhájce.

Obžalovaný měl v podaném odvolání připomínky především k právní kvalifikaci jednání tak, jak byla stanovena v napadeném rozsudku. Měl za to, že jde v daném případě o klasický případ tzv. faktické konzumpce, zejména pak s ohledem na výši sazby, kterou zákonodárce stanovil u § 201 tr. zák. až na jeden rok a u trestného činu ublížení na zdraví podle § 224 odst. 3 tr. zák. v rozpětí tří až deseti roků. Poukázal na to, že pokud jedním ze znaků složené skutkové podstaty trestného činu podle § 224 odst.

3 tr. zák. je hrubé porušení předpisů o bezpečnosti práce nebo dopravy, půjde zpravidla o kumulativní porušení několika důležitých povinností. I kdyby skutek proběhl tak, jak uzavřel soud prvního stupně, pak by ovšem vliv alkoholu u obžalovaného byl přičten právě tím, že soud shledal naplněn znak „hrubé porušení předpisů“, což konzumuje právní kvalifikaci podle § 201 písm. d) tr. zák. i po formální stránce. Důsledkem tohoto pochybení okresního soudu je pak podle odvolatele také to, že pro výkon trestu odnětí svobody byl zařazen obžalovaný do věznice s ostrahou. V každém případě pak má za to, že mohlo být užito fakultativní ustanovení § 39a odst. 3 tr. zák. ohledně zařazení obžalovaného pro výkon trestu odnětí svobody do věznice s dohledem.

V samém závěru se v odvolání uvádí, že v daném případě došlo k závadě na brzdovém systému levého předního kola, která byla náhlá a neočekávaná, tzn. že šlo o technickou závadu nezaviněnou řidičem. Obžalovaný navrhuje zrušení napadeného rozsudku podle § 258 odst. 1 písm. a), c) tr. ř. a navrhuje postup podle § 259 odst. 1 tr. ř., tedy vrácení věci soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí se závazným pokynem přibrat k vypracování posudku Ústav soudního inženýrství VUT v Brně, který by odstranil a vysvětlil rozdíly a rozpory v doposud podaných znaleckých posudcích.

Krajský soud v Plzni přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků rozsudku, proti kterým mohl obžalovaný podat odvolání, i správnost postupu řízení, které předcházelo rozsudku, přihlížel přitom i k případným vadám, které nebyly v odvolání vytýkány, a dospěl k následujícím závěrům:

Odvolací soud konstatoval, že se touto věcí zabýval již jednou, když rozhodnutím ze dne 2. 1. 1997 sp. zn. 9 To 31/96 zrušil předchozí rozsudek soudu prvního stupně ze dne 30. 5. 1996 podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c) tr. ř. a věc vrátil podle § 259 odst. 1 tr. ř. okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Okresní soud splnil všechny pokyny, které mu byly uloženy Krajským soudem v Plzni, pokud to bylo reálné, neboť obžalovaný v podstatě odmítl vypovídat, takže nebylo možné splnit pokyn, aby byl vyslechnut k určitým okolnostem jeho jízdy, které předcházely vzniku dopravní nehody. Při přezkoumávání věci tedy odvolací soud zjistil, že soud prvního stupně provedl ve věci všechny potřebné důkazy nutné k tomu, aby mohl být zjištěn skutkový stav věci bez důvodných pochybností a aby byl zjištěn takový skutkový stav věci, který je dostatečný pro rozhodnutí o vině i trestu. Procesně řádně provedené důkazy soud prvního stupně správně zhodnotil a vyvodil naprosto správná a úplná skutková zjištění.

K námitkám obžalovaného uplatněným v podaném odvolání považuje odvolací soud za nutné uvést následující:

Pokud jde o otázku faktické konzumpce, které se obžalovaný v odvolání domáhal v tom smyslu, aby jeho jednání bylo kvalifikováno pouze jako trestný čin podle § 224 odst. 3 tr. zák., a nikoliv v jednočinném souběhu s trestným činem podle § 201 písm. d) tr. zák., i v tomto směru má odvolací soud za to, že soud prvního stupně postupoval správně. Není přitom ani důležité, že hrubé porušení předpisů o bezpečnosti v dopravě, což je znak trestného činu podle § 224 odst. 3 tr. zák., záleželo také v řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu, jak na to poukazuje obžalovaný v odvolání.

V odvolání se argumentuje tím, že je vyloučen jednočinný souběh trestných činů podle § 223 tr. zák. a § 201 písm. d) tr. zák. Tato argumentace je sice správná, avšak není použitelná pro nyní posuzovanou trestní věc. V uváděném případě je souběh popsaných trestných činů vyloučen a jednání se kvalifikuje vždy jen podle § 201 písm. d) tr. zák., neboť právě v tomto ustanovení je obsažen i následek spočívající ve způsobení tzv. lehké újmy na zdraví. Jednočinný souběh je však vyloučen z důvodu vztahu speciality uvedených trestných činů, nikoli proto, že by konkrétní průběh

skutku v takových případech odůvodňoval tzv. faktickou konzumpci. Naproti tomu jednočinný souběh trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 písm. d) tr. zák. a trestného činu ublížení na zdraví s následkem těžké újmy na zdraví podle § 224 odst. 1, 2, popř. podle § 224 odst. 3 tr. zák. (ustanovení § 224 odst. 3 je samostatnou skutkovou podstatou, takže není třeba uvádět při jeho citaci i odst. 1) vyloučen není. Skutkové podstaty uvedených trestných činů totiž nejsou mezi sebou ve vztahu, kdy by byl jeden z nich trestným činem speciálním vůči druhému, a to ani v případě, kdy porušení důležité povinnosti uložené pachateli podle zákona, popř. hrubé porušení předpisů bezpečnosti dopravy vedoucí k předpokládanému následku na zdraví či životě záleželo především v tom, že pachatel řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu. Nejde tu totiž o případ, kdy by jedna vůči druhé byly ve vztahu složené skutkové podstaty vůči skutkové podstatě, kterou lze považovat jen za část této složené skutkové podstaty. Trestný čin podle § 201 písm. d) totiž neobsahuje znak způsobení těžké újmy na zdraví, a trestné činy podle § 224 odst. 1, popř. podle 224 odst. 3 tr. zák. neobsahují úmyslné jednání záležející ve vykonávání zaměstnání nebo jiné činnosti, ve stavu vylučujícím způsobilost, který si pachatel přivodil vlivem návykové látky, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku.

V takových případech nemůže být jednočinný souběh vyloučen ani v důsledku zvláštního průběhu konkrétního skutku, který by zakládal faktickou konzumpci jeho posouzení podle § 201 písm. d) tr. zák. Skutek, jež má znaky úmyslného trestného činu, totiž nemůže být jakýmkoli, tedy ani bezvýznamným prostředkem ke spáchání trestného činu z nedbalosti, popř. jeho vedlejším produktem. To vyplývá z povahy zavinění z nedbalosti, u kterého chybí volní složka zavinění. Přitom samozřejmě není ani rozhodující, jaké trestní sazby jsou u jednotlivých trestných činů uvedeny. Námitka odvolatele tedy v tomto směru není na místě.

Odvolací soud se zcela ztotožnil se závěry soudu prvního stupně, i pokud jde o uložený druh trestu a jeho výměru. Okresní soud správně uložil trest odnětí svobody blíže poloviny zákonné trestní sazby. Na jedné straně přihlédl k velmi těžkým následkům trestného činu a na straně druhé dostatečně při stanovení výměry trestu odnětí svobody přihlédl i k tomu, že na obžalovaného se hledí jako na osobu netrestanou, kladně hodnocenou, která nemá v posledních dvaceti letech ani záznam v evidenční kartě řidiče. Správně byl uložen i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel, který okresní soud stanovil v horní polovině zákonné trestní sazby, protože především tento trest zajistí nejlépe ochranu společnosti před nezodpovědným jednáním obžalovaného.

Dále se krajský soud zabýval odůvodněním svých závěrů týkajících se způsobu výkonu uloženého trestu odnětí svobody.